

POSUDEK VEDOUcíHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta/diplomantky:	Barbora Fuková
Téma práce:	Škoda v adhezním řízení
Rozsah práce:	183 921 znaků
Datum odevzdání práce:	17. 5. 2024

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma diplomové práce považuji za velice aktuální, neboť výklad škody v trestněprávních předpisech je stále předmětem odborné diskuse a judikurního vývoje, který zavdává příčinu odbornému diskursu mezi nejvýznamnějšími představiteli různých oborů práva. Téma považuji za o to důležitější, že nikoli všichni právníci si uvědomují, že škoda v pojetí trestněprávním vykazuje oproti soukromoprávnímu pojetí významné odchytky, což se nevyhývá ani samotnému adheznímu řízení.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma vyžaduje podrobnou znalost trestního práva procesního a občanského práva. Vzhledem k absenci větší pozornosti nauky i jasné judikatury považuji téma obtížností za spíše teoreticky složitější. Diplomantka vyhledala dostatečné množství zdrojů. Použité metody odpovídají tématu práce.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je vyjma obligatorního úvodu a závěru členěna do čtyř kapitol, které jsou logicky provázány.

První kapitola práce se věnuje historickému vývoji adhezního řízení. Začíná analýzou rakouského trestního řádu č. 119/1873, který zavedl adhezní řízení jako možnost pro poškozeného uplatnit svůj nárok v rámci trestního řízení. Dále se zabývá změnami a úpravami v československém právním řádu, včetně zákona č. 87/1950 Sb. a zákona č. 64/1956 Sb., které postupně formovaly současnou podobu adhezního řízení.

Druhá kapitola analyzuje základní principy a zásady adhezního řízení. Diskutuje mimo jiné dispozitivní povahu tohoto řízení, zásadu oficiality a absenci procesních břemen poškozeného, zásadu rychlosti a efektivity, a proces dokazování a důkazní prostředky.

Třetí kapitola se zaměřuje na současnou právní úpravu adhezního řízení. Popisuje předmět adhezního řízení, podmínky vzniku odpovědnosti za škodu, subjekty tohoto řízení, a postup uplatnění soukromoprávního nároku poškozeného v trestním řízení. Práce rovněž rozebírá rozhodování o soukromoprávním nároku a specifika adhezního řízení v případech vybraných odklonů, jako je podmíněné zastavení trestního stíhání nebo narovnání.

Poslední kapitola se věnuje rozdílnému pojetí škody v trestním a civilním právu. Porovnává trestněprávní pojetí škody s pojetím civilněprávním, zkoumá vztah škody ve výroku o vině a trestu a analyzuje rozdíly mezi rozsudkem v civilním a trestním řízení. Tato část také identifikuje klíčové rozdíly v uplatňování nároků na náhradu škody v obou typech řízení.

4. Vyjádření k práci

Práce poskytuje komplexní přehled o adhezním řízení, jeho historickém vývoji, současné právní úpravě a rozdílných aspektech škody v trestním a civilním právu. Ukazuje, jak adhezní řízení umožňuje efektivní domáhání se náhrady škody poškozeným a jaké jsou jeho klíčové principy a v čem se odlišuje od řízení civilního. Práce rovněž přináší návrhy de lege ferenda na základě kritické analýzy současné právní úpravy a judikatury.

Podle mého názoru se jedná o značně obtížné téma, přičemž diplomantka se s ním vypořádává se ctí. Diplomantka se zvládla zorientovat ve složitém „systému“ toho, co lze

vůbec pod škodu podřadit v rámci trestního zákoníku a v rámci trestního řádu. Tyto poznatky srozumitelnou formou prezentuje v práci, přičemž lze ocenit, že má snahu problematiku otázky pojmenovat a zaujmout k nim vlastní kvalifikovaný názor. Za přínosný považují podrobnější historický exkurz, ale též multioborové pojetí práce, kdy dochází k podrobnější a provedené komparaci s řízením civilním, což nebývá u závěrečných prací standardem. Práce otevírá skutečně nestandardně velké množství složitých a dosud plně neprobádaných otázek, přičemž interpretace činěné diplomantkou jsou logická a v souladu s metodami a zásadami interpretace práva, tedy diplomantka prokazuje schopnost kvalitní právní práce v souladu s pravidly *lege artis*. Vzhledem k množství teoretických problémů, ke kterým se práce vyjadřuje, se samozřejmě diplomantka ne vždy vyčerpávajícím způsobem vypořádává s danou problematikou (např. na s. 43 u litispendence vzít důsledně v úvahu, že adhezní řízení nemusí končit rozhodnutím ve věci samé, tedy zastavení civilního řízení nemusí být vždy tou nejekonomičtější variantou, jak by se mohlo podávat z textu práce), což však je v omezeném rozsahu diplomové práce zcela pochopitelné.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cílem práce bylo poskytnout komplexní pohled na historický vývoj adhezního řízení, jeho principy a aktuální úpravu tohoto specifického právního institutu. Cíl práce byl splněn ve vysoké kvalitě.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce je napříč psána konzistentním jazykem a lze se tedy domnívat, že je autentickým produktem jedné osoby. Z hlediska kontroly na plagiáty a kontroly systémem Turnitin práce vykazuje standardní míru podobnosti závěrečných prací, přičemž podobnost je po namátkové kontrole protokolů dána citacemi a parafrázováním právních předpisů, nauky a judikatury.
Logická stavba práce	Stavba práce je logická, kapitoly jsou vhodným způsobem provázány (viz shora).
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Práce pracuje s relevantními zdroji, přičemž využívá i civilní judikaturu. Diplomantka vyhledala adekvátní množství zdrojů, přičemž vyzdvihnout lze nadstandardní práci se zdroji historickými.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubku provedené analýzy považuje vedoucí za plně odpovídající požadavkům na závěrečnou práci, přičemž je přesvědčen, že práce v porovnání s jinými plní vyšší standard zpracování.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Text je prost grafů a tabulek. Úprava textu je standardní.
Jazyková a stylistická úroveň	Práce je psána odborným textem, bez zjevných překlepů a neobratných formulací. Text je čtivý, prost zbytečných výplňků.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Mělo by podle Vašeho názoru dojít k rozšíření adhezního řízení i na prohlašování neplatnosti právních jednání?

Vidíte nějaké přednosti koncepce, kdy nárok na náhradu škody může uplatňovat státní zástupce i proti vůli poškozeného, nebo se jedná o koncept neobhajitelný?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Výborně

V Praze dne 4. 6. 2024

JUDr. Martin Richter, Ph.D.
vedoucí diplomové práce